

Kraków i Tennessee: 20 lat współpracy

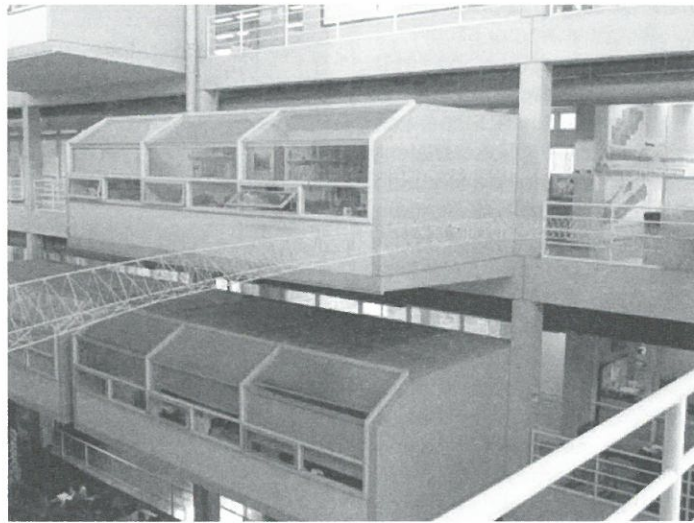
W roku bieżącym mija 20 lat od czasu, gdy pierwsza grupa studentów Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej podjęła roczne studia w College of Architecture & Design na Uniwersytecie Tennessee w USA. W tym samym roku akademickim 1992/1993 również pierwsza grupa studentów architektury z Uniwersytetu Tennessee (UT) studiowała w semestrze letnim na Politechnice Krakowskiej.

Współpraca obu uczelni sięga roku 1986, gdy w College of Architecture & Planning UT zaczęli uczyć pracownicy Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury PK: Marek Duniowski (który zawiązał do UT jako stypendysta Fundacji Fulbrighta), Wojciech Miecznikowski, Krzysztof Bojanowski, Stanisław Deńko i Anna Palej. Do nich dołączył Jacek Czubiński z Instytutu Historii i Konserwacji Zabytków (obecnie prodziekan Wydziału Architektury), a w ramach programu wymiany od 1992 r. — prof. Andrzej Wyżkowski i prof. Piotr Gajewski.

Warto podkreślić, że w pierwszej grupie studentów PK, przebywających na UT w roku akademickim 1992/1993, byli między innymi dzisiejsi pracownicy Wydziału Architektury — dr arch. Magdalena Kozień (obecnie prodziekan WA), dr arch. Kinga Racoń, dr arch. Wojciech Korbel i dr arch. Mariusz Twardowski. Obok wymienionych, na liście pracowników WA PK, późniejszych uczestników programu, znajdują się także: dr arch. Justyna Tarajko, dr arch. Mateusz Gyrkovich, dr arch. Bartłomiej Homiński i arch. Michał Palej.

*

Pierwszą umowę o współpracy z University of Tennessee podpisał w 1993 r. rektor Politechniki Krakowskiej prof. Józef Nizioł, który odwiedził amerykański uniwersytet podczas wizyty w USA rektorów polskich uczelni technicznych. W następnych latach UT i College of Architecture wizytowali prorektory PK prof. Władysław Ziobroń i prof. Krzysztof Bieda. Do rozwoju programu współpracy w istotny sposób przyczynili się dziekani WA PK — prof. Andrzej Kadłuczka oraz prof. Wacław Seruga, który objąwszy kierownictwo Instytutu Projektowania Urbanistycznego po prof. Witoldzie Cęckiewicz, zawsze wspo-

Pomieszczenia architektów na Uniwersytecie Tennessee

Fot.: Archiwum

magował pracowników IPU w budowaniu programu, podobnie jak jego następcą i kolejny dyrektor instytutu profesor Jacek Gyrkovich. Pełnomocnikami dziekana, kierującymi programem wymiany, byli kolejno: od 1992 do 1996 r. Krzysztof Bojanowski, od 1997 do 2007 r. dr hab. inż. arch. Anna Palej, prof. PK, a od 2008 ponownie autor tego opracowania.

Od początku program funkcjonuje na podstawie niezmienionej struktury oferowanych przedmiotów i wyjazdów studialnych. I tak, zawsze w ciągu letniego semestru studenci UT uczestniczą w następujących zajęciach:

- projektowanie urbanistyczne (studio projektowe oraz wykłady z teorii projektowania urbanistycznego prowadzone w Instytucie Projektowania Urbanistycznego),
- historia architektury (w ramach zajęć Instytutu Historii Architektury i Konserwacji Zabytków),
- rysunek odręczny i rzeźba (prowadzone w Zakładzie Rysunku, Malarstwa i Rzeźby).

Program obejmuje dwa wyjazdy studialne prowadzone przez Instytut Historii i Konserwacji Zabytków, pierwszy „europejski” (przez Czechy, Austrię do Włoch) oraz „polski”, stanowiący objazd i zwiedzanie wybranych zabytkowych miast oraz obiektów na terenie naszego kraju.

Podczas gdy studenci z USA mają w Krakowie okazję wzbogacić studia architektoniczne o osobiste doświadczenie historii oraz kultury Polski i Europy, nasi studenci doświadczają pracy w odmien-

nym systemie edukacyjnym, w którym typowy amerykański kampus uniwersytecki jest miejscem nauki, zamieszkania, sportu i rozrywki.

*

Osobami szczególnie zasłużonymi, którym zawdzięczamy sprawną realizację programu, są prof. artysta rzeźbiarz Stefan Dousa oraz prof. Mariola Żychowska, a w opracowaniu i prowadzeniu wyjazdów studialnych — prodziekan dr inż. arch. Jacek Czubiński i dr hab. inż. arch. Maciej Motak. Wśród pracowników Instytutu Projektowania Urbanistycznego duży wkład wniosły dr hab. inż. arch. Anna Franta i dr hab. inż. arch. Anna Palej, prof. PK, której wykłady z teorii projektowania urbanistycznego należą do zajęć bardzo wysoko cenionych przez studentów amerykańskich. Zajęcia w studiu projektowym prowadzili także dr hab. inż. arch. Anna Kantarek, dr inż. arch. Kinga Racoń, dr inż. arch. Mateusz Gyrkovich, dr inż. arch. Bartłomiej Homiński, arch. Michał Palej oraz piszący te słowa, odpowiedzialny za wybór tematyki opracowywanych projektów.

Wśród profesorów College of Architecture UT, którzy odwiedzili Kraków i nasz wydział, dla rozwoju programu zasłużyli się m.in.: prof. Marleen K. Davis (była dziekan, studentka prof. Jerzego Sołtana w okresie, gdy był dyrektorem Programu Architektury w Harvard University), dziekan prof. Barbara Klin-

khammer, profesorowie Straud Watson (wybitny pedagog i laureat Medalu AIA), Peter Lizon, William Martella, Gerald Anderson, Michael Kaplan, Tracy Moir-McClean, a także koordynatorka programu w UT Kathy Proctor.

Wypada jeszcze wspomnieć o naszych byłych studentach, uczących obecnie w College of Architecture & Design. Należą do nich wyjątkowo utalentowani architekci, jak: Matt Hall, Brandon Pace, James Rose oraz Ted Shelton. Studenci PK zawsze mogą liczyć na ich pomoc, jak i pomoc ze strony innych profesorów, podczas pobytu na UT. Wypada ponadto wspomnieć o pracownikach administracji obydwu instytucji, profesjonalnie wspomagających złożoną strukturę programu. W College of Architecture & Design jest to nieoceniona Laurie Roberson, a na PK pracownicy Biura Współpracy Międzynarodowej i Katarzyna Baron-Lisiakiewicz oraz pracownicy Dziekanatu WA.

*

Trwają prace nad odtworzeniem pełnej listy uczestników programu wymiany, studentów University of Tennessee oraz Politechniki Krakowskiej. Z niewielkim błędem można stwierdzić, że obejmie ona ponad 500 osób. Nie w liczbach jednak, ale w komplemencarności wymiany należy dopatrywać się sukcesu programu.

Absolwenci obydwu naszych szkół prowadzą dzisiaj własną praktykę zawodową lub pracują w znanych biurach architektonicznych w różnych częściach świata, większość w USA i Polsce, co wiemy z osobistych kontaktów z nimi, jak i korespondencji. Nie dziwi, że przez lata zawiązało się wiele wspólnych przedsięwzięć, przyjaźni, a nawet szczęśliwych polsko-amerykańskich małżeństw. To też efekt wymiany i chociaż uboczny wskazuje na jego dużą popularność. Niech tego dowodem będzie liczba 20 studentów, którzy odbyli studia na Politechnice Krakowskiej w roku akademickim 2010/2011, i podobnej wielkości grupy awizowane przez UT na przyszłe lata.

Krzysztof Bojanowski

Dr inż. arch. Krzysztof Bojanowski jest adiunktem Instytutu Projektowania Urbanistycznego PK, pełnomocnikiem dziekana Wydziału Architektury PK.